

31.1.2018

Julkinen

Maksuneuvoston vuosiraportti

Maksuneuvosto on Suomen Pankin aloitteesta vuonna 2014 perustettu yhteistyöelin, joka kokoaa yhteen maksupalveluiden käyttäjät, tuottajat sekä viranomaiset. Se toimii maksamiseen liittyvän avoimen keskustelun ja ajatustenvaihdon foorumina. Maksuneuvoston toimintaa ohjaa visio ”*Suomi tehokkaan maksamisen kärkimaa*”. Keskeistä on, että tehokkuutta tarkastellaan koko yhteiskunnan kannalta. Sillä ei tarkoiteta tehokkuutta vain teknisessä mielessä tai kustannusten kannalta, vaan myös turvallisuutta, vaivattomuutta, syrjimättömyyttä sekä integroitavuutta yritysten taloushallintoon.

Maksuneuvoston tavoitteena on tukea edistyksellisten, kansainvälisesti yhteensopivien ja koko yhteiskunnan kannalta tehokkaiden maksutapojen hyödyntämistä. Maksuneuvoston työssä huomiota kiinnitetään erityisesti maksamisen turvallisuuteen ja luotettavuuteen, maksupalveluiden saataavuuteen ja käytettävyyteen sekä maksamisratkaisujen tehokkuuteen.

Maksuneuvoston osallistujat

Maksuneuvoston työn käytännön organisoinnista vastaa Suomen Pankki. Maksuneuvoston puheenjohtajana on toiminut 1.2.2017 alkaen Suomen Pankin johtokunnan jäsen Olli Rehn. Maksuneuvostossa ovat edustettuina niin maksupalveluiden käyttäjät, tuottajat kuin viranomaisetkin. Työhön osallistuvat Elinkeinoelämän keskusliitto, FiCom, Finanssiala ry, Kansaneläkelaitos, Kaupan liitto, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Kuluttajaliitto, Nordea Bank AB (publ) Suomen sivuliike, OP Ryhmä, Suomen Yrittäjät, työ- ja elinkeinoministeriö, valtioneuvoston kanslia, valtiovarainministeriö ja Suomen Pankki.

Maksuneuvosto kokoontuu puheenjohtajan kutsusta yleensä kahdesti vuodessa, ja sen kaikki kokousmateriaalit julkaistaan Suomen Pankin internet-sivuilla¹. Näin varmistetaan mahdollisimman avoin tiedonkulku ja -saataavuus kaikkien maksamiseen kytkeytyvien tahojen kannalta.

¹ Ks. <https://www.suomenpankki.fi/fi/raha-ja-maksaminen/maksujarjestelmat/suomen-pankki-katalystina-maksuneuvosto/maksuneuvoston-kokoukset/>

31.1.2018

Julkinen*Maksuneuvoston toimintatavat ja keskeiset tehtävät*

Maksuneuvostolla on kaksi roolia: se toimii sekä kansallisena yhteistyöelimenä että euromaksualueen vähittäismaksuneuvoston (Euro Retail Payments Board, ERPB)² kansallisena vastinparina. Vähittäismaksuneuvoston tavoitteena on tukea ja edistää integroituneita, innovatiivisia ja kilpailullisia maksamisen yhteismarkkinoita. Maksuneuvosto seuraa tiiviisti vähittäismaksuneuvoston työtä ja pyrkii tarvittaessa osallistumaan sidosryhmiensä kautta sen alatyöryhmien työskentelyyn. Euromaksualueen vähittäismaksuneuvoston työn keskeisiä aihealueita vuonna 2017 olivat yleiseurooppalaisen reaaliaikaisen maksamisen edistäminen, maksamiseen kytkeytyvä verkkolaskutus ja mobiilimaksaminen. Vähittäismaksuneuvoston verkkolaskutuksen alatyöryhmän työhön osallistui Suomesta kaksi edustajaa.

Maksuneuvoston toiminta vuonna 2017

Vuoden 2017 aikana maksuneuvostossa jatkettiin jo aiemmin aloitetun Maksutavat 2020 –hankkeen toteutusta. Hankkeessa pyritään selvittämään tulevaisuuden maksamismarkkinoiden haasteita ja mahdollisuuksia laaja-alaisesti maksamisen eri sidosryhmät mukaan kytkien. Hankkeen ensimmäisen julkaisun *Millä tavoin maksamme 2020-luvulla? Näkökulmia tulevaisuuden maksamisratkaisuihin*³ löydöksiensä pohjalta maksuneuvosto päätti perustaa jatkoselvityksiä varten käteistyöryhmän ja talouslukutaitotyöryhmän.

Käteispalveluiden tulevaisuutta luotaavan työryhmän tavoitteena on muodostaa yhteinen tilannekuva käteisen käytön ja käteispalveluiden saatavuuden nykytilasta sekä tulevaisuuden trendeistä. Talouslukutaitotyöryhmän tavoitteena on puolestaan pohtia, millä tavoin voitaisiin parhaiten varmistaa riittävä talousosaaminen läpi koko yhteiskunnan 2020-luvullakin. Työryhmä on kartoittanut jo olemassa olevaa talouslukutaitomateriaalia, ja työn tuloksena syntynyt talouslukutaidon linkkikokoelma julkaistaan maksuneuvoston internet-sivuilla. Lisäksi työryhmä valmistelee toisen maksuneuvoston e-kirjasen teemalla *Talouslukutaito 2020-luvulla*. Se on kokoelma lyhyitä kirjoituksia, joissa pohditaan tulevaisuuden talousosaamisen haasteita, mahdollisuuksia sekä tarvittavia edistämistoimenpiteitä.

² Ks. <https://www.ecb.europa.eu/paym/retpaym/euro/html/index.en.html>.

³ Ks. https://www.suomenpankki.fi/globalassets/fi/raha-ja-maksaminen/maksujarjestelmat/suomen-pankki-katalystina-maksuneuvosto/maksuneuvoston_e_kirjanen_2016.pdf.

31.1.2018

Julkinen

Vuonna 2017 maksuneuvoston työtä esiteltiin perinteisen tapaan laajemmalle yleisölle kevään Maksufoorumissa⁴, joka keräsi kokoon yli 180 maksamisen asiantuntijaa. Foorumin keskeisinä teemoina olivat digitalisaatio finassialalla, maksamisen uudet reunaehdot sekä reaaliaikainen maksaminen.⁵ *Digitalisaatio finanssialalla* -osiossa luodattiin digitalisaation tulevaisuuden haasteita ja mahdollisuuksia sekä globaalin ja kotimaisen toimijan että uuden haastajan näkökulmista. *Maksamisen uudet reunaehdot* -osiossa kuultiin Euroopan komission, Euroopan keskuspankin sekä Euroopan maksuneuvoston näkemyksiä maksamisen toimialan uudesta sääntelykehikosta ja sen myötä muokkautuvasta uudeltaisesta pelikentästä.

Foorumin viimeisessä *Reaaliaikainen maksaminen* -osiossa käytiin paneelikeskustelu, jossa käsiteltiin maksamisen eurooppalaista ja kotimaista kehitystä niin järjestelmien toimittajien kuin käyttäjienkin näkökulmista. Päivä päättyi Maksufoorumin puheenjohtajan Olli Rehnin loppupuheenvuoroon⁶, jossa hän tarkasteli suomalaisesta näkökulmasta digitalisaation mahdollisuuksia tulevaisuuden maksamisessa.

Maksuneuvoston työn painopisteet vuonna 2018

Maksutavat 2020 -hanketta jatketaan edelleen vuonna 2018. Edellisenä vuonna aloittaneet talouslukutaito- ja käteistyöryhmät jatkavat toimintaansa. Talouslukutaitotyöryhmän puitteissa valmistellaan e-kirjanen *Talouslukutaito 2020-luvulla*, jonka keskeisten löydösten perusteella päätetään jatkotoimista.

Maksuneuvosto pyrkii myös tukemaan euromaksualueen vähittäismaksuneuvoston työtä ja vastaa jäsenorganisaatioidensa kautta mahdollisiin Eurooppa-tason kyselyihin. Lisäksi maksuneuvosto seuraa edelleen maksamisen reaaliaikaistumista, taloushallinnon digitalisoitumista ja PSD2:n vai-

⁴ Ks. Maksufoorumin ohjelma esityksineen: <https://www.suomenpankki.fi/fi/raha-ja-maksaminen/maksujarjestelmat/maksufoorumi/maksufoorumi-2017/>.

⁵ Ks. pääjohtaja Erkki Liikasen avauspuhe ”Tietoyhteiskunnan muutoksista, digitalisaatiosta ja maksamisesta” <https://www.suomenpankki.fi/globalassets/fi/media-ja-julkaisut/puheet/documents/maksufoorumin-avauspuhe-05052017-erkki-liikasen.pdf>

⁶ Ks. Olli Rehnin loppupuheenvuoro ”Digitalisaatio ja tulevaisuuden maksaminen” <https://www.suomenpankki.fi/globalassets/fi/media-ja-julkaisut/puheet/documents/johtokunnan-jasen-olli-rehn-maksufoorumi2017-paatossanat.pdf>

Vuosiraportti

4 (4)

31.1.2018

Julkinen

kutuksia maksamiseen. Myös finanssialan digitalisaatiokehityksen (ml. virtuaalivaluutat) seuranta jatketaan. Tarvittaessa maksuneuvosto edistää omilla toimillaan luotettavien ja koko suomalaisen yhteiskunnan kannalta tehokkaiden maksamisratkaisujen säilymistä ja syntymistä.